

સ્તનનું કેન્સર

કુંડારીયા કેન્સર પ્રિવેન્શન ફાઉન્ડેશન
ડિવિઝન ઓફ રાજકોટ કેન્સર સોસાયટી

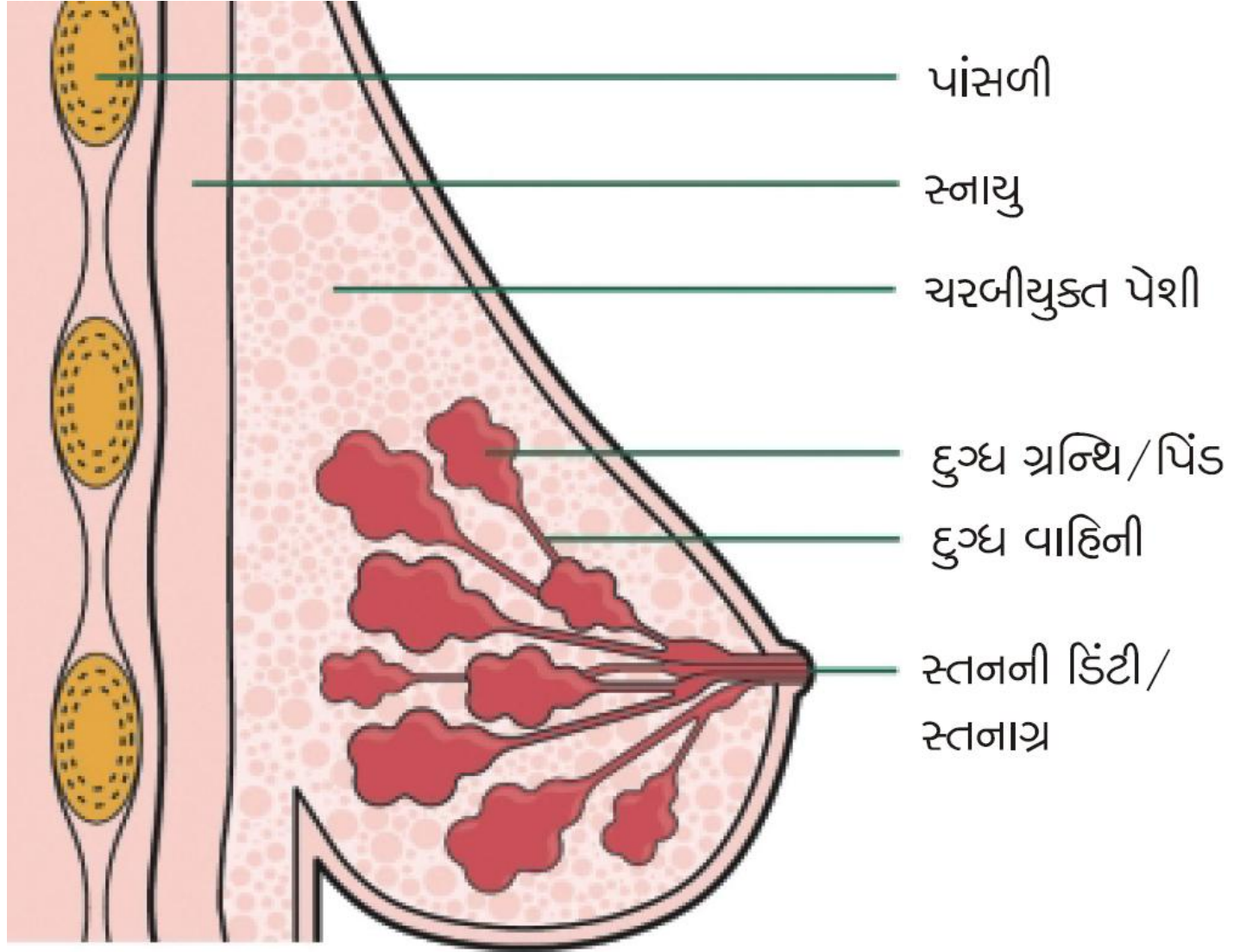
સ્તનનું કેન્સર

- સ્તનનું કેન્સર એ ભારતીય સ્ત્રીઓમાં જોવા મળતું સૌથી સામાન્ય કેન્સર છે.
- ભારતમાં ૨૦૧૮ માં સ્તન કેન્સર ના ૧,૬૨,૪૬૮ નવા કેસ તથા ૮૭,૦૯૦ મૃત્યુ નોંધાયા છે.
- શહેરમાં રહેતી સ્ત્રીઓમાં સ્તન કેન્સર નું જોખમ ગામડામાં રહેતી સ્ત્રીઓ કરતા વધારે છે.

સ્તન નું કેન્સર શું છે?

- સ્તન નું કેન્સર એ સ્તન ની કોશિકાઓમાં શરુ થતી મેલિગ્નન્ટ ગાંઠ (એવી ગાંઠ જે અન્ય કોશિકાઓ પર આક્રમણ તથા શરીરના અન્ય ભાગો પર ફેલાવાની ક્ષમતા ધરાવે) છે.
- સ્તન નું કેન્સર સ્ત્રી તથા પુરુષો બંને ને થઇ શકે પરંતુ સૌથી વધારે તે સ્ત્રીઓમાં જોવા મળે છે.

સ્તન કેન્સર ના જોખમી પરિબલો

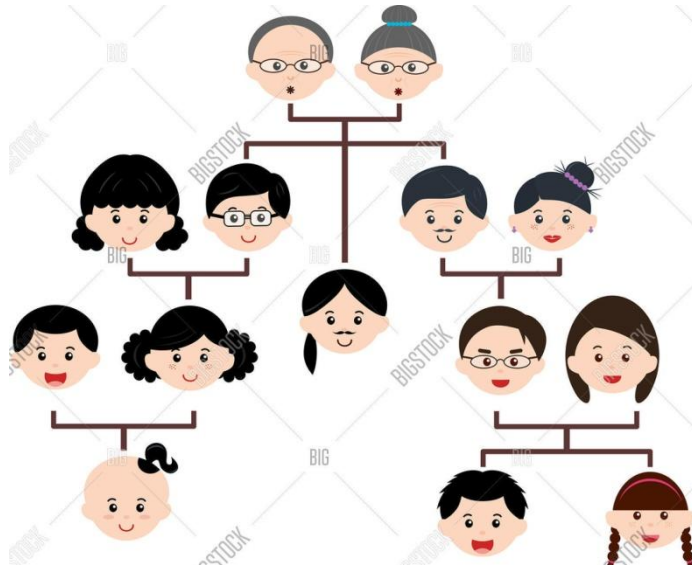
❖ સ્તન કેન્સરના ના બઢલી શકાતા જોખમી પરિબલો :

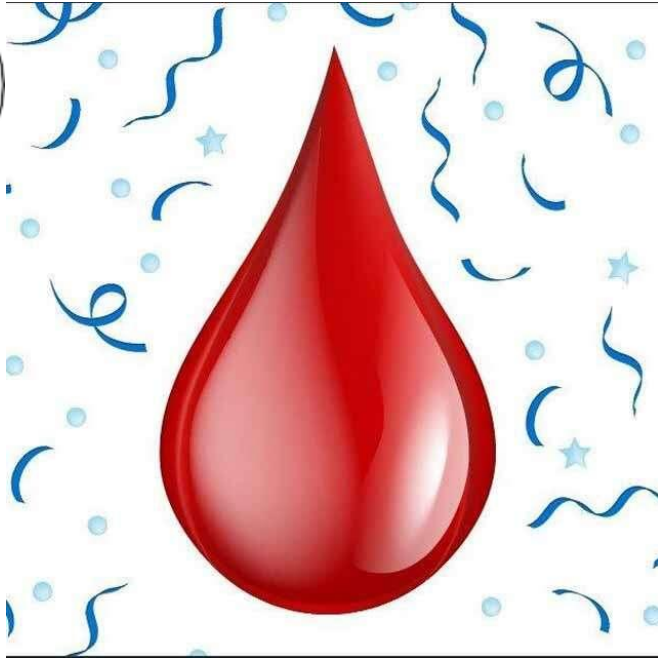
જાતિ : સ્ત્રી

ઉંમર : ૪૫-૬૫ વર્ષ

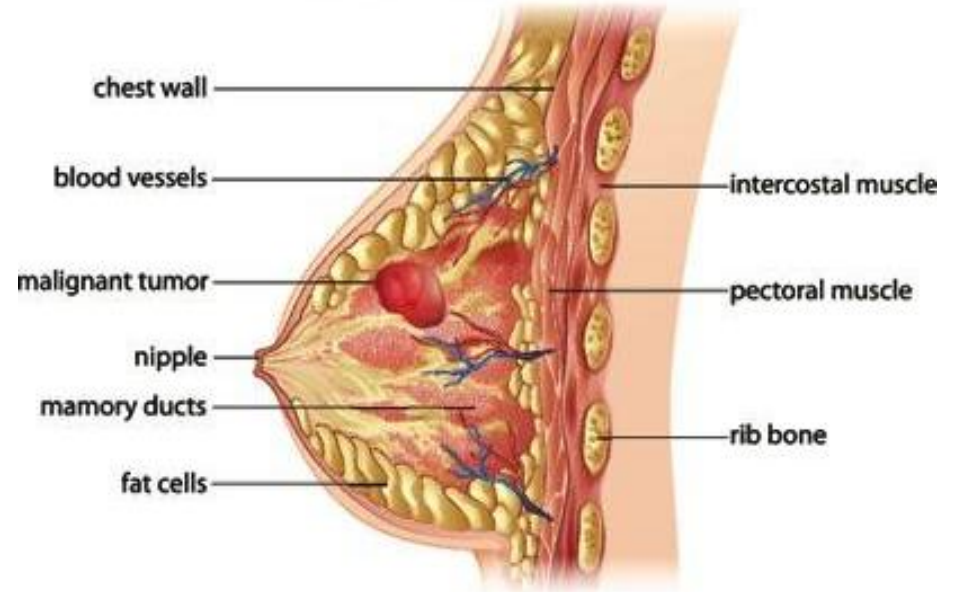
પારિવારિક વારસો

માસિક

- શરૂઆત સમય કરતા વહેલી અને
- સમય કરતા મોડું બંધ થવું

એક સ્તનમાં કેન્સર હોય

❖ સ્તન કેન્સરના બદલી શકતા જોખમી પરિબલો :

- બાળક ન થયા હોય
- ૩૦ વર્ષ પછી પ્રથમ બાળક થયું હોય

બાળકને સ્તનપાન ના કરાવવું

- ચરબીયુક્ત ખોરાક
- તનાવવાળી અને અનિયમિત જિંદગી
- ધુમ્રપાન

- ગર્ભનિરોધક ગોળીઓ
- હોર્મોન્સની વધારે દવાઓ લેવી

स्तन કેન્સરથી કેવીરીતે બચી શકાય

- નિયમિત કસરત કરવી
- વજન સપ્રમાણ જાળવી રાખવું

બાળકને સ્તનપાન કરાવવું

હોર્મોનલ ટ્રીટમેન્ટ ટાળવી

દારૂ અને સિગારેટ નું વ્યસન
ના કરવું

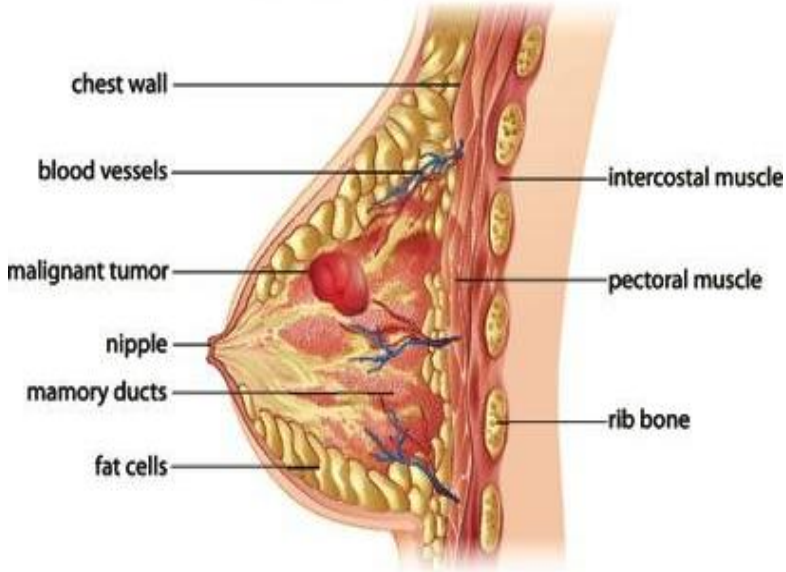

स्तन કેન્સર ના લક્ષણો

સ્તન ના કદ અને આકાર મા ફેરફાર

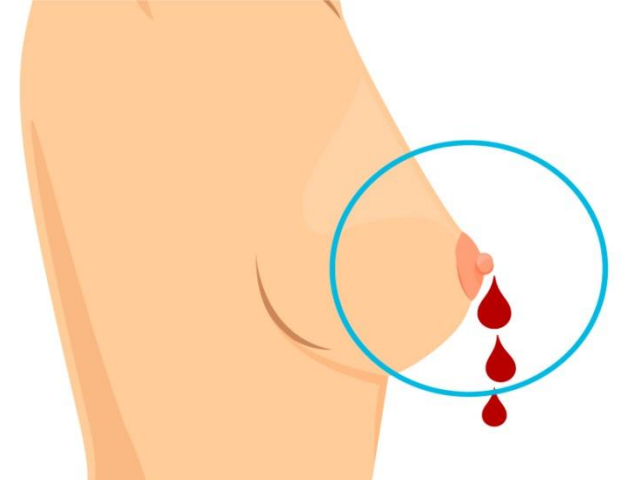
બગલ મા ગાંઠ

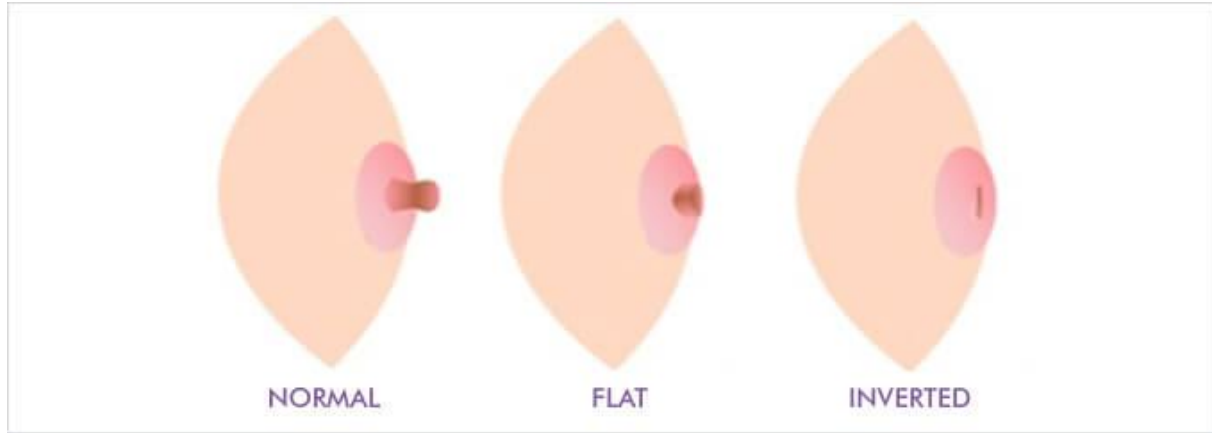
સ્તન મા ગાંઠ

નારંગી ની છાલ જેવી કડક
અને ખરબચડી ચામડી

નીપલ માંથી રક્ત કે રક્તરંગી
પ્રવાહી નીકળવું

નીપલ અંદર ની તરફ થઇ જવી

स्तन કેન્સર ની પ્રારંભિક તપાસ

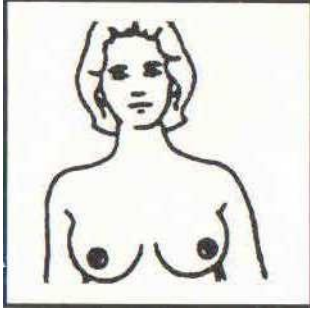
- સ્તન ની સ્વયં તપાસ
- મેમોગ્રાફી

स्तन नी स्वयं तपास

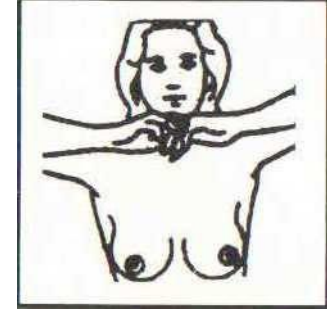
Step 1

Step 2

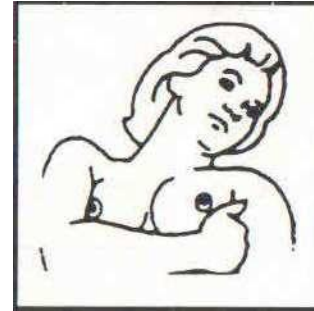
Step 3

Step 4

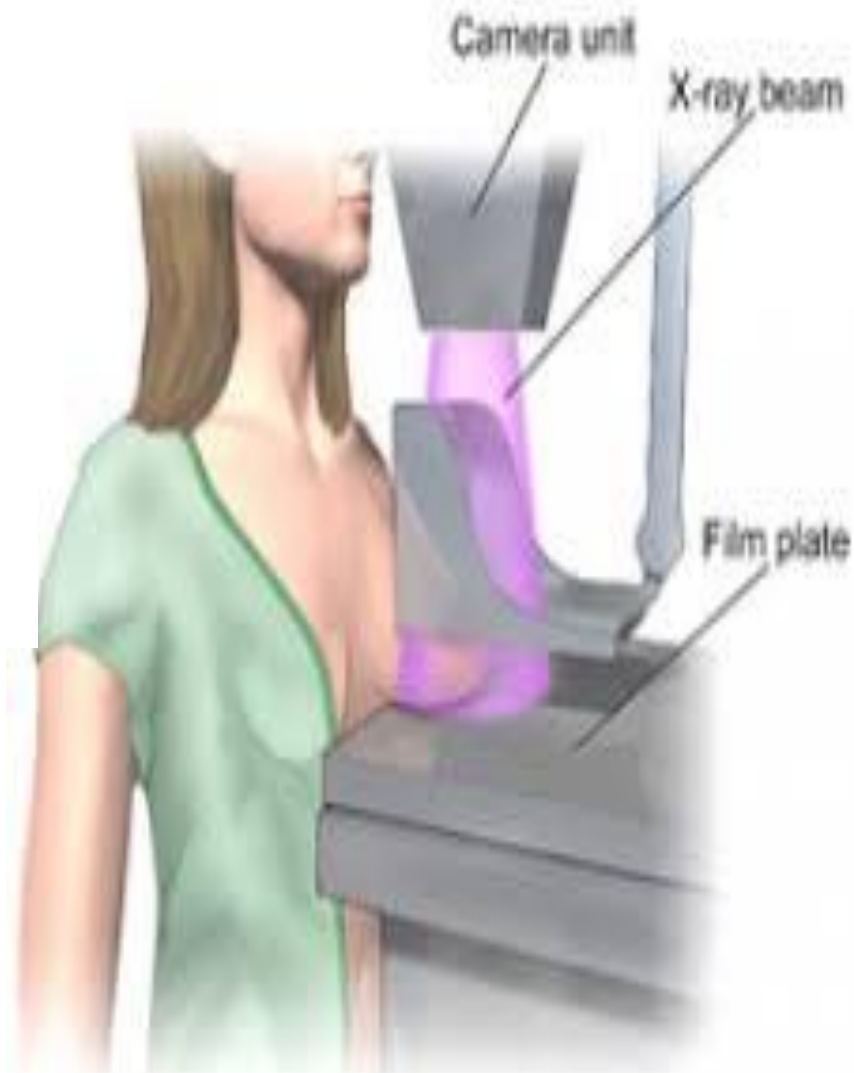
Step 5

મેમોગ્રાફી શું છે

- મેમોગ્રાફી એટલે સ્તનનો એક પ્રકાર નો એક્સ-રે.
- આ માટે પ્રયત્નિત એક્સ-રે મશીન કરતા અલગજ અતિ આધુનિક મશીન હોય છે.
- મેમોગ્રાફીની સાથે સ્તનની સોનોગ્રાફી કરવાથી વધુ ચોક્કસ નિદાન થાય છે.
- બંને તપાસ એકબીજાની પુરક છે અને સાથે કરાવવી જરૂરી છે.
- આમ સ્તનનો એક્સ-રે, મેમોગ્રાફી તથા સોનોગ્રાફીની સંયુક્ત તપાસને મેમોસોનોગ્રાફી કહેવામાં આવે છે.

Mammogram

